

De stichting

- [Oprichting](#)
- [Bestuur](#)
- [Aansprakelijkheid](#)
- [Belastingen](#)
- [Meer informatie](#)

Vanouds is een stichting erop gericht geld te beheren en daar goede doelen mee te ondersteunen. Sinds de 20ste eeuw heeft de stichting als ondernemingsvorm een hoge vlucht genomen, onder andere in de gesubsidieerde culturele sector. De stichting heeft een in statuten omschreven doel dat niet gericht mag zijn op het doen van betalingen zonder contraprestatie aan bestuursleden of aan haar oprichters. Een stichting mag wel winst maken, maar uitkeringen moeten een ideële of sociale strekking hebben.

Bij kunstproducenten, zoals een theatergroep of een ensemble, kan het handig zijn voor de leden van de groep om in dienst van de stichting te zijn. Ze zijn dan af van loonverdelingsverklaringen en 'fictief' dienstverband. De stichting stuurt een factuur (met btw) aan de zaal. Vervolgens betaalt de stichting loon uit en zorgt voor inhouding en betaling van belastingen en premies. De stichting moet dan ook aangemeld worden bij de inspectie Loonbelasting en bij de uitvoeringsinstelling.

Oprichting

Een stichting moet door één of meerdere personen worden opgericht bij een notaris via een notariële akte. Menig notaris brengt geen kosten in rekening voor een eerste oriënterend gesprek van een half uur. Het is daarom aan te bevelen de noodzakelijke gegevens al bij de hand te hebben zodat meteen met het eigenlijke opmaken van de oprichtingsakte begonnen kan worden. De daaraan verbonden kosten liggen in de regel tussen de € 200 en € 400.

Stichtingen moeten worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). De inschrijving wordt meestal door de notaris gedaan, maar je kan dat ook zelf doen. Daarvoor is een originele oprichtingsakte nodig en een formulier met de gegevens van de oprichters en bestuursleden. De Kamer van Koophandel berekent jaarlijks een kleine bijdrage aan de stichting. De kosten verschillen per KvK en kunnen op de website berekend worden. Het is verplicht wijzigingen in de statuten en de samenstelling van het bestuur door te geven aan de Kamer van Koophandel. Statutenwijzigingen kunnen overigens alleen per notariële akte, dus bij de notaris, doorgevoerd worden.

Statuten

In de oprichtingsakte moeten de statuten van de Stichting worden opgenomen.

Daarin moeten in ieder geval de navolgende zaken staan:

- naam van de stichting met het woord stichting als deel van die naam,
- de vestigingsplaats,
- het doel van de stichting,
- de wijze van benoeming en ontslag van bestuursleden,
- de bestemming van het batig saldo van de stichting bij liquidatie.

Daarnaast kun je er zaken in opnemen zoals het aantal bestuursleden, de wijze waarop kapitaal verkregen wordt, de wijze van besluitvorming, het boekjaar en de jaarstukken, de personalia van de bestuursleden die bij de oprichting in functie treden, of er een huishoudelijk reglement is binnen de stichting, de wijze van ontbinding en opheffing, etc. Een notaris kan hierbij adviseren. Zie ook het *voorbeeld van statuten* van een fictieve stichting met toelichting. Je kunt een aantal zaken ook alleen procedureel in de statuten regelen, en preciezer vastleggen in een Huishoudelijk Reglement (waarvan het bestaan in de statuten moet zijn opgenomen).

Huishoudelijk Reglement

In het huishoudelijk reglement kunnen alle overige zaken worden vermeld die het functioneren van de stichting betreffen. Het mag niet in strijd zijn met de statuten maar kan zonder tussenkomst van de notaris gewijzigd worden. Wijzigingen komen bij bestuursbesluit tot stand. In dit reglement kun je bijvoorbeeld zaken regelen als:

- afspraken over gebruik van oefenruimtes of ateliers,
- tussentijds aftreden van bestuursleden,
- de financiële gevolgen bij uittreding,
- de financiële gevolgen bij ontbinding,
- de besteding van de inkomsten,
- de wijze van vergaderen,
- de werkverdeling,
- taken en functieomschrijvingen van medewerkers,
- procedure van indienstneming van medewerkers.

Bestuur

De oprichters van een stichting zijn niet per definitie de bestuursleden. Het bestuur bestuurt en vertegenwoordigt de stichting en is meestal het enige bestuursorgaan. Er zijn geen leden zoals bij een vereniging. Tenzij de statuten anders bepalen, is het bestuur geen rekening of verantwoording schuldig aan derden. Het openbaar ministerie en de rechtbank zijn in bijzondere gevallen bevoegd het bestuur te controleren en kunnen zelfs tot ontslag van stichtingsbestuurders overgaan. In de statuten kan de zeggenschap van het bestuur beperkt worden. Zo kun je regelen dat een deel van de bestuursleden uitsluitend op voordracht van het personeel benoemd kan worden, of dat het bestuur bij belangrijke beslissingen het personeel advies moet vragen.

Bestuursleden zijn in principe niet in dienst van de stichting en doen hun bestuurswerk gratis, of tegen een onkostenvergoeding. Mocht een werknemer van de stichting toch bestuurslid willen worden, dan kan dat alleen wanneer in de statuten is opgenomen dat het betreffende bestuurslid geen stemrecht heeft bij besluitvorming over de eigen arbeidsovereenkomst. Dit is belangrijk voor de WW. Als dit artikel niet in de statuten is opgenomen, kan de bestuurder/werknemer nooit onvrijwillig werkloos zijn en heeft hij geen recht op een werkloosheidsuitkering.

Tegenwoordig is er vaak sprake van een bestuur 'op afstand', waarbij de dagelijkse verantwoordelijkheid voor de onderneming gedelegeerd is aan een directie. Een bestuur blijft niet op afstand wanneer er moeilijkheden zijn of dreigen.

Het is van belang goed na te denken over wat de stichting verwacht van de bestuursleden en tot welke profielschets dat leidt. Het is belangrijk enige financiële en juridisch expertise in het bestuur te hebben. Verder kan een commercieel- of marketingdeskundige heel prettig zijn voor stichtingen in de culturele sector.

Aansprakelijkheid

De stichting is een zelfstandige rechtspersoon. Dit betekent dat bestuursleden wel verantwoordelijk zijn voor de stichting maar niet persoonlijk aansprakelijk. Als er nota's, salarissen of belastingen zoals de btw niet betaald kunnen worden, dan kan degene die het geld tegoed heeft zich niet verhalen op de bankrekening of bezittingen van het bestuur. Laat staan van de directie.

Alleen wanneer de stichting door (verwijtbaar) onbehoorlijk bestuur schulden heeft die ze niet kan betalen, dan gaat de wet uit van persoonlijke aansprakelijkheid, en wel alleen van de bestuursleden. Er moet dan sprake zijn van een onmiskenbare tekortkoming waarover geen redelijk oordelend en verstandig ondernemer twijfelt. In geval van faillissement kunnen de bestuursleden persoonlijk en hoofdelijk (dus een ieder voor het geheel) aansprakelijk worden gesteld, wat betekent dat ze een eventuele schuld zelf moeten betalen.

Voorbeeld van onbehoorlijk bestuur: een stichting heeft subsidie aangevraagd bij het Fonds Podiumkunsten voor de periode 2013-2016. Er zijn positieve reacties geweest, maar er is nog geen advies van de Raad voor Cultuur, laat staan een positieve beslissing van de minister van OCW. Vooruitlopend op toekenning van de subsidie worden al contracten afgesloten m.b.t. producties. Maanden later blijkt het subsidieverzoek afgewezen. Als de stichting vervolgens failliet gaat, kan het bestuur onbehoorlijke taakvervulling en kennelijke tekortkoming verweten worden, omdat de stichting nog geen enkele formele zekerheid had toen zij zonder enig voorbehoud financiële verplichtingen aanging.

Voor het risico van persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuursleden kan de stichting een verzekering afsluiten. Dat is wel aan te bevelen!

Belastingen

De stichting kan met verschillende belastingen te maken hebben. Als ze economisch actief is met de omzetbelasting, als ze mensen in loondienst heeft met de loonbelasting, als ze winst maakt met de vennootschapsbelasting en tenslotte als ze giften of schenkingen krijgt met successiebelastingen.

Meer informatie

Op Beroepkunstenaar.nl vind je meer informatie over recht & contracten, ondernemingsvormen en inkomen & belasting

Andere websites:

- [Kamer van Koophandel](#)
- [De notaris](#) en [De goedkoopste notaris](#)
- [De Belastingdienst](#)